

was de situatie deze dat in bezet gebied wel een aantal spionagegroepen actief was (de groep van de reserve-eerste-luitenant J. de Geus¹, de groep 'Luctor et Emergo', de groep-'Kees'² en de van België uit georganiseerde 'Dienst-Wim'), maar geen van deze groepen had radio-contact; alleen een arts uit Bilthoven, dr. M. Brouwer, stond toen af en toe door de lucht in verbinding met Engeland en hij gaf incidenteel berichten van luitenant de Geus door. In de zomer van '42 was voorts slechts één geheime agent die een zender bij zich had, in bezet gebied actief, W. J. Niermeyer, en toen deze begin oktober '42 gearresteerd werd, brak een periode van ruim vijf maanden aan waarin zich in Nederland geen enkele geheime agent bevond die door middel van een eigen zender verbinding had met Londen. Er werden wél via verscheidene 'wegen' rapporten naar Engeland gestuurd, met name, van de lente van '42 af, via de Zweedse Weg die haar verankering in Nederland vond bij de groep Oosterhuis-Boerema in Delfzijl, en, van de zomer van '42 af, via de Zwitserse Weg. De Zweedse Weg was mede daarom van belang omdat via die verbinding eind '42 en begin '43 door MI-6 (de Britse *Intelligence Service*) enkele zenders naar bezet gebied gezonden werden; één, een als 'Packard' aangeduid apparaat, kwam met de bijbehorende kristallen en met een zendschema plus code bij twee technici terecht, H. Deinum en ir. M. Vader, die via Stockholm hadden doen weten dat zij kans zagen, een organisatie op te bouwen die dagelijks weerkundige gegevens naar Engeland zou seinen (maar de 'Packard' bleek niet te werken), een tweede, de 'Wolseley', die ook niet voldeed, belandde bij de groep Oosterhuis-Boerema en werd door een derde, de 'De Soto', vervangen - en dat toestel was het dat Oosterhuis en Boerema in staat stelde spionageberichten te gaan doorgeven waarbij een leraar aan de Zeevaartschool te Delfzijl, H. Koning, als marconist optrad. Via die 'De Soto'-zender werd ook door de chef-staf van de OD, Six, radiocontact met Londen opgenomen. Voorts werd de 'Wolseley' gerepareerd en tenslotte arriveerden, vermoedelijk in april, uit Stockholm twee nieuwe zendschema's, 'Eton III' en 'Eton IV'. Het was met gebruikmaking van een van die twee schema's dat Thijssen, hoofd van de Radiodienst van

¹ Hem hebben wij in de delen 4, 5 en 6 abusievelijk als beroepsofficier in de rang van kapitein aangeduid. ² Wij hebben in de delen 5 en 6 abusievelijk vermeld dat deze groep haar naam ontleende aan de oprichter, de Rotterdammer C. C. ('Kees') Dutilh. In feite duidde zij zich aanvankelijk anders aan, de naam 'groep-'Kees'' werd eerst in '44 gekozen. Het is vaak voorgekomen dat spionagegroepen van naam veranderden. Wij zullen terwille van de duidelijkheid steeds de naam vermelden die het meest frequent gebruikt werd.